

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy évre	4 frt
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztávnál hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 2 helyre van beosztva. Egy hely ár. 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. Az előfizetések és hirdetési díjak főtisztelendő Keller Lajos plébános urhoz küldendők.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

A vasutügy.

Rövid pár napja fejeztük be az 1888-ik évet és lapunkban el volt mondva, hogy fájdalom: 1888-ból községi közéletünkben örvendeteset nem jegyezhetünk föl!

A jobb jövőben hittünk, hiszünk mai nap is, és ép e bizalom adja kezünkbe a tollat, hogy amaz óhajunknak adjunk kifejezést: kezdjük meg a közügyekért a munkálkodást h o v a e l ő b b e r é l y l e l , k i t a r t á s s a l , s h a I s t e n v e l ű n k , a z e r e d m é n y n e m f o g e l m a r a d n i !

Legfontosabb közügyeink közé tartozik a regale-ügy megváltásának községünkre minél előnyösebb lebonyolítása, de erre még van idő, e cimen a váltásügyi bizottság kötelessége eljárni s vissza is térünk e tárgyra, azonban a vasutügy kérdése sürgősebb, fontosabb és ezt választjuk jelen alkalommal nem annyira cikkünk tárgyává, — mert ez ügyet már untig tárgyaltuk, — mint sürgetőleg emeljük föl szavunkat ezen evről-évre húzott-vont ügyben.

A szentes-h.-m.-vásárhelyi vasut építését akarja a magas kormány, óhajtja gróf Bethlen Markus, Csongrádvármegye, Szentes, Szegvár, Mindszent, csak talán Vásárhely nem, — s ennyi hatalmas tényező együttvéve nem képes egy érdekeltségi gyűlést egybehívni, nem képes azonnal megalakulni, egy előkészítő bizottságot záros határidőhöz kötötten kiküldeni, nem képes sürgősen intézkedni, hogy a szükséges pénz felől tájékoztatást szerezzen magának.

Hol Bethlen gróf ígér záros határidőben terveket bemutatni, a határidőt nem tartja be, — hol Vásárhely hirdet gyűlést, melyre elmegy minden érdekelt, mindenki annak vallja magát, csak ép azon város nem, mely a vezérszerepet vinni elvállalta, ugyszólván magára bizatta.

A tél közepén vagyunk, ha gyorsan hozzáfogunk és hangya-szorgalommal ki-ki megteszi, mit reá biznak, s elvégzi, mit tenni kötelez, a munkamegosztás nagyszerű elvével fogva egy hó leforgása alatt mindaz meg lesz téve, mi szükséges ahhoz, hogy tavaszra a vasut építéséhez hozzá is fogjunk.

Ugyan kire s mire, meddig várunk még!?

Az érdekeltség meg van, annak tagjait csak össze kell írni, jegyzőkönyvbe foglalni a társulás alapelvét, e kérdés nem volna egyáltalán bolygatandó, — legigazságosabb, hogy ki-ki a mennyivel járul a vasut építéséhez — az államot kivéve — annyival érdekelt, azon összeg arányában h u z z a a k é t s é g l e l e n t ű l j ö v e d e l m e z ő v á l l a l a t b ó l m a j d a n f o l y a n d ó t i z s t a h a s z n o t . K i - k i s z e r e z z e b e a f e l a j á n l o t t ö s s z e g e t o t t , é s u g y , a h o g y l e h e t ő l e g l e g j o b b a n l e h e t ! H a e l ő n y ő s e b b n e k m u t a t k o z i k e g y ű t t e s k ö l c s ö n f ö l v é t e l e , á m l e g y e n e g y k ö z ö s k ö l c s ö n — d e m é g i s a z e r k ö l c s i t e s t ű l e t e k c s a k f e l v é t e l a r á n y á b a n f e l e j l e n e k a f e l v e t t k ö l c s ö n é r t .

Szentes város a mi jó szomszédunk, még mindig törzs-részevényekről szól a többi érdekeltséget illetőleg, ő tehát elsőbbségi-részevényeket akar, — ugyan mi jogon? mert van vasutja! Szentesnek minden hű fia, minden józanul számító polgára tudja, mert tudnia kell, hogy Szentes érdeke e vasut tovább építése, főleg mióta a bölde-révi vasut kiépítése már nemcsak valószínű, de bizonyos is. Szentes még mindig financirozni akarja a vasuthoz szükséges összeget, ugyan mi okon, jogon?

Hiszen Csongrádvármegye, Szegvár, Mindszent akár együttesen, akár külön kapnap oly jutányos kölcsönt mint Szentes, tudja a pénz kölcsönnek fölvételét, módját, előnyeit más is, nemcsak Szentes.

Természetes, hogy Szentesnek azon köréi, melyek még e két óhajt mindíg hangoztatják, — Szentes javát akarják — de a többi érdekeltség világos, jogtalan károsításával, s ha esetleg ez okon megbukik a vasutügy kérdése, nem a többi érdekelt, hanem Szentes lesz ennek oka, pedig Szentesnek ma már intőzői s közügyekkel foglalkozó tagjai tisztában vannak azzal, hogy a vonal tovább építése által legtöbbszörök nyerne, hát áldja őket az ég ura azzal, a mihez nekünk jogunk nincs, azt mi nem óhajtjuk, de reméljük, hogy ők is belátják azt, mi illeti őket, joggal, méltányosan, és nem kívánják azt, mi indokolatlan, alaptalan!

Vegye kezébe Csongrádvármegye, vagy Szentes a vasutügy kérdését nekünk egy, csak hogy gyorsan haladjunk, halad az idő ma-holnap megnyitni kellett volna a vonalnak — összes terményeinket azon kellene szállítani, nem pedig várni, míg Bethlen gróf újabb egy évi engedély hosszabbítást kér, míg Csanádmegye talán pár forinttal többet akar áldozni, ha ugyan áldozat részéről, — míg H.-M.-Vásárhely ki nem építi Mártélyig a vasuti vonalat avagy kongó utat.

Föl munkára! Előre uraim, kik a vasutügyi bizottságok tagjai.

„Délmagyarországi munkás-szövetkezet.“

Előttünk fekszik egy felhívás Magyarországi földmunkásaihoz: a „Délmagyarországi munkás-szövetkezet“-be leendő belépésre!

A felhívás röviden ecseteli a földmunkás nehéz helyzetét, elmondja, hogy a folyamatban levő vizsabályozási munkáknál az államnak, a vállalkozóknak és végre minden érdekeltnek a munkás erős karjára és nehéz munkájára szüksége van.

Kitejti, hogy a munkásérő a nagy töke hatalma alá van temetve, és hogy a munkások ezreinek fillérei egyesítve szintén oly hatalmas tökéet képezne, melylyel a végzendő munkát első kézből kapva és az egyesület tagjai által végeztetve, a vállalkozók, azok alkalmazottjai

s sok más című kiadás, illetve haszon, a szövetkezet tagjaié maradna.

A szövetkezet tagja lehet „minden becsületes magyar honpolgár, ki egy közeperejű ember munkaképességével felérő munkát elvégezni képes, vagy szekeres munka végzésére vállalkozik“. Személyenkint 25 kr. a beíratási díj s előre lefizetendő 3 frt tagsági díj együttesen képeznek a vállalkozásokhoz szükséges alaptőkét.

A szövetkezet Mindszent székhelylyel egy igazgató, egy aligazgató, 9 igazgató tanácsos és 10 felügyelő bizottsági tag ellenőrzése, illetve vezetése alatt állana, e tisztikar a munkások közül volna választandó.

A tagoktól takarékbetétek is elfogadandók, olcsó kölcsönök volnának nyújtandók és ezek mellett még egy munkás-segélyező egyesület is terveztetik.

Főbb vonásaiban ez foglaltatik a fölhiadásban.

A szövetkezetről alig lehet addig szólni, míg az alapszabályokat nem látja, tudja az ember, ámde az eszméről, igen.

Századunk a társulás százada, a társulás bár régi eszme, érvényre sohasem emelkedett annyira, mint ma, főleg a munkás-ügyekben, de nem is emelkedhetett, mert még az 1848-as időt előzőleg a társulásnak ily értelemben és irányban helye sem lehetett.

Mint mindennek a világon meg van a jó és rossz, azaz fény és árnyoldala, úgy van ez a társulásoknál is.

Hogy egyesített erővel többre mehetünk az kétségtelen, de ép úgy bizonyos az is, hogy a társulással vezetők vállnak szükségessé, a vezetők jó választása, becsületes eljárása ép úgy szükséges az egyesület vagy szövetkezet felvirágzásához, mint szükséges a társulat tagjai részéről annak megismerése, hogy vezető kell.

A jelen esetben célba vett szövetkezésnél a vezetők kizárólag munkásokból állanak, — hát mi ezt helytelenítjük. Mert ha az igazgató, aligazgató, 9 igazgató tanácsos és 10 felügyelő bizottsági tag legalább fele részben oly elemekből nem álland, kik műveltebbek, illetőleg a műveltség azon fokán nem állanak, hogy azokkal az állam közegei ép úgy, mint társulatok vezetői szóba nem állhatnak, nem tárgyalhatnak alaposan, és az eredményrei biztos kilátással, — ugy a szövetkezet tagjai aligha itthon, illetve otthon nem maradnak a nagyobb munkáktól, mert bizony sok ember lesz, ki a szövetkezetbe be nem lép és azokat majd mégis vállalkozó fogja alkalmazni, — másrészt, ha e vidékbeli ember nem végzi a munkát, avagy a szövetkezet többet követel, mint a szövetkezetten kívül álló munkás, — ugy megint nem a szövetkezeté lesz a munka.

Hogy egy egyén legyen ki a sok kevésbé képzelte vezesse, igazgassa, szintén nem látjuk helyén levőnek is így talán célszerű volna alapító, tiszteletbeli és pártoló tagokat is bevinni a szövetkezetbe kik az igazgatóság felügyelő bizottságnak tagjai lehetnének, s így a vezetés és ellenőrzés vegyes elemekből állandván a nagy szövetkezet jobban, biztosabban fejlődhetne, gyarapodhatna.

Nem szabad szem elől téveszteni ily szövetkezetnél azt sem, hogy például 200 tagból állandván is, ugyanannyi részvényese lesz

a szövetkezethez, minden részvényesnek főkönyvi lapjának kell lenni, a munkások elfoglaltságáról avagy felhasználhatóságáról jegyzék, illetve könyvek lesznek vezetendők — ehhez könyvelő kell, kell pénztárnok, ki a tagsági díjakat beszedi, kezeli, ki a vállalandó munkához szükséges óvópénzt elküldi, a teljesített munkáért a pénzt beszedi, munka arányában kiosztja, a társulatot illető részt beszedi — annak idején az óvópénzt megint be, illetve átveszi.

Kell ellenőrzés pedig nem is kicsiny, kell lenők munkavezetők és felügyelők, rendelkezők, szóval a társulat életképes csak akkor lesz, ha a csak odavetődleg felhozottakat szem elől nem téveszti, ehhez pedig pénz, alkalmas egyének s mindenek fölött odaadó munkásság, becsületes kezelő-személyzet kell.

Ember legyen a talpán, ki — tesszük — csak 2000 munkást vezet, kik 8—10 helyen laknak! Az eszme szép, de alig valósítható meg eredménynyel így, a mint tervezve van.

Alkalmilag visszatérünk a tárgyra!

Világfolyása.

Gonosztevők ligája. Rómában a rendőrség nagy gonosztevőszövetkezetet fogott el, melynek főnöke az a Mancinelli Augusto nevű veszélyes egyéniség, a kit az 1879-iki 2.400.000 líras lopás tettesének tartanak, mely lopást a Banca nazionale kárára Anconában követtek el.

Milán király a skupstinában. A skupstina ma tartotta ünnepélyes zárulását. Az elnök felolvasta a királyi ukázot, melyben a király örömeinek ad kifejezést, hogy az alkotmány létrejött, továbbá elengedi büntetésüket mindazoknak, kik felségsértését, hatóság ellen elkövetett bűnökért, sajtóvétségeikért, valamint a legutóbbi választások alkalmával előfordult kihágásokért, jogérvényesen el lettek ítélve vagy még vizsgálat alatt vannak, kivételnek a sajtó útján elkövetett személyes sértések. A királyi ukáz felolvasása lelkes tüntetésekkel fogadtatott.

Ezután megjelent a teremben a király, a trónörökösrel és fényes kísérettel. A trón felé haladva, a király érces hangon kiáltá az egybegyültek felé: „Isten áldása legyen veletek, testvéreim, képviselők!” Az egybegyültek háromszoros lelkesült „zsvio”-kiáltásba törtek ki, mire a király helyet foglalt a trónon és felolvasta trónbeszédét. A mai nap sokáig emlékezethen fog maradni minden szerb előtt. Belgrád lakossága már régóta nem tanusított oly érdeklődést valamely politikai esemény iránt, mint ma. A város már kora reggel fel volt lobogóva és a nép sűrű tömegekben járt-kelt az utcákon. A város estig fényesen ki volt világítva. A királyi palota ablakai is fényárban usztak. A trónbeszéd mindenütt a legjobb benyomást keltette.

A sülyedő társadalom.

Ezzel a címmel érdekes röpirat jelent meg Budapesten.*) Csupa olyan kérdésekkel foglalkozik, a melyek mindenkit érdekelnek. Az érdekes röpirat szerzője Brennus-nak írja magát, s eszmemenete a következő:

A magyar közélet terén az utóbbi időben sajátos tünetek észlelhetők. Az egész magyar közéletből hiányzik a magasabb törekvés, mintha kivészett volna belőle a korszerű haladás vágya, mintha kivészett volna belőle a magasabb törekvésekkel szemben való erkölcsi lendület. Évtizedek óta nem történt a magyar nemzet életé-

ben olyan esemény, amely kifáraszthatta volna erejét, meglankaszthatta volna erélyét, és manapság mégis olyan tehetetlenség észlelhető minden irányban, hogy a vizsgálódó elme okvetlenül a tünetek után kutat, s meg is találja azokat. A minden téren, minden társadalmi kasznál tapasztalható cinizmus nem született magától, ennek a csunya betegségnek a csirája ott van a magyar közélet legfelsőbb fórumán: a parlamentben.

Minden politikai animositás nélkül, menten minden politikai pártállástól, teljes tárgyilagossággal tekintve a parlament működését, az ugyan csak száználmas képet nyújt. Nincsen meg benne semmiféle magasabb, nemesebb aspiráció, sőt a frázis értékére súlydát a parlamentben minden, a mi a hétköznapi dolgok, s tárgyalás alatt levő javaslatok matematikai bírálatán kívül esik. A vitákat csak a személyeskedések élénkítik néha, de különben azok szerfölött unalmasak. A parlamentben sohasem hangzik fel valamely magasabb eszme, mely lelkesedésre ragadhatná a nemzetet. De ha lenne is valaki üdvös kezdeményezést, elfojtja a szigorú pártfegyelem, s a hatalomra való rideg féltékenység. Teljesen illuzoriussá vált az elvi kapacitáció, mert az a pártoknak egymással szemben való féltékenységnél fogva, még a legaprólékosabb formázásokra is lehetetlen. A kormány roppant ereje s a hatalom polcán való nagy szilárdsága mellett az ellenzéki pártok összes szereplése meddő akadémikuskodássá válik, s így az ellenzék nemis opponál csak a látszatért, a mi odavezet, hogy a parlamentből kivész a parlamentális lendület és élénkség. Másfelől a kormány hosszú állandósága mellett a hosszú időn át felszaporodott elégtelenség elemek, minthogy politikai irányváltás soha ki nem engedte őket, már kitörést keresnek. Ez teremtette meg az antiszemitizmus vulkanikus kitörését, ez teremtette a nemzetiégek harcias tulkapásait, ez bomlasztja meg a társas életterén a különben egymáshoz tartozó elemek együttes munkálkodását. Az egyetlen eszme, melyet a parlament a nemzet körébe kidobott, az antiszemitizmus volt; erre a konkra azután ráesett a tömeg. A parlamentben is megosztott rajta szépen kormánypárt és ellenzék egyaránt.

A parlamentnek voltak még más jelszavai is: a liberálisizmus és a demokratizmus. Heteken, hónapokon át azon vitatkoztak, hogy ki a liberálisabb, ki a demokratikusabb, és e mellett elfoglaltak olyan álláspontokat, teremtettek olyan jelenségeket, a mik a leghatározottabb ellentétben vannak a hangoztatott magasztos ideákkal. A liberálisizmus nevében fölszították a fajgyűlöletet, vallási türelmetlenséget, megcsinálták a gentry-kérdést és a demokratizmus nevében oltárt emeltek az arisztokrácia, meg a klérus dicsősége számára. Szóval: megcsufolták a liberálisizmust és a demokratizmust. És a magyar közélet terén csináltak egy merőben illiberális közfelfogást. A parlamentnek meg volt a hatása, de ez a hatás nem üdvös, nem egészséges. Meghamisította a közfelfogást és népszerűsége teremtett a magyar társadalomban olyan eszméket, a melyek szégyenére válnak ennek a kornak.

A klérus befolyása minden irányban növekedett, s a klérus támaszkodva a parlament által teremtett felfogásra, hatalmi befolyását még izmosítani törekszik. Erre vall az a lázas tevékenység, mely a legutóbbi időben a klerikális körökben nyilvánul. Pedig sehoh a világon nincsen a katolikus klérusnak olyan tekintélye, gazdagsága és befolyása mint nálunk. Ez odavezet, hogy egyre erősebb a felekezeti felfogás, mely legutóbb már az irodalom terén is álláspontot igyekszik hódítani magának.

Sajnálatos jelenség, hogy a protestáns egyházban, különösen a ref. egyházban utánzóra talált a kath. klérus hierarchikus törekvése. A magyarországi református egyház a legutóbbi

időben kétségtelen jelét adja annak, hogy hierarchikus vágyai vannak, s egyben-másban alig ismer határt. Vallási türelmetlenség dolgában versenyez a kath. klérussal, s illiberális működésével megtagadja multját. A protestáns egyház is arra törekszik, hogy felekezeti irodalmat teremtsen és ezenkívül centralizálja az egyházi életet, a mi egyrésztől tönkretenné az autonómiát, másrésztől a hierarchia kiterjesztésére vezetne.

A parlament cinizmusa semmiféle irányban nem nyilvánul olyan eklatáns módon, mint a közérköcsök felfogásában. A legutóbbi időben olyan dolgok történtek a parlamentben, a melyek általános felháborodást keltettek, s alkalmaznak annak a nézetnek a megszilárdítására, hogy a törvényeket nem szükséges okvetlenül megtartani. Ezek a példák a közérköcsök elfajulására vezetnek, a minek szomorú példáit látjuk is már naponként a magyar közélet terén.

Mind e bajokkal szemben a közélet másik nagy organuma, a sajtó, tehetetlen, mert a mai informatív zsurnalisztikai rendszer mellett nem képes országos áramlatok leküzdésére, de sőt ezekkel szemben nem is harcolhat. Az országos áramlatok a miket a parlament teremtett, átjárják az egész társadalmat, s azokat hírlapi cikkekkel paralizálni nem lehet. De meg manapság a zsurnalisztika üzlet, s a lapok fennmaradásának kérdése is nagy szerepet játszik. A sajtónak számolnia kell a közönség izlésével, felfogásával és érületével, mert különben a közönség elfordul tőle. A magyar sajtó önzetlen, becsületes, és hogy a mostani bajokon még sem segíthet, az nem rajta mulik.

Csak a meghamisított közfelfogásnak, a magyar nép eredeti karakteréhez képest való megváltoztatása segíthet a bajokon. Erre kell törekednie mindenkinek, a ki a magyar közéletben most tapasztalható általános visszaesés helyett az egészséges fejlődést óhajtja. Egyelőre csak a becsületes eszmék és tisztult nézetek terjesztése lehet erre hathatós eszköz.

Helyi és vegyes hírek

— **Fölhívás és kérelem.** Mindazokat, kik lapunknál hátralékban vannak, föl hívjuk, kérjük, hova előbb fizessenek, mert lapunk létét nemcsak népünk közönysége, hanem az óriási hátralékok is veszélyeztetik.

— **Elhalasztott közgyűlés.** Községünk képviselőtestületének a hó 3-ára kitűzött első rendes közgyűlése nem lett megtartva, hanem elhalasztva 8 napra, mivel a tiszántuli részen lakó képviselők a jég zajlása miatt sem nem voltak idézhetőek, sem nem jöhettek volna.

— **Időjárásunk.** Megjött az 1889-ik év január is, de a télnek nyoma sem látszik. Vidékünkön még nem havazott, a csapadék egyáltalán igen kevés volt s azt is fölemészti a heves szél, s nap melege.

— **Az év első napjának éje.** Szomorú következménye lett Dublinozky Ferenc jó kedvének. Ő, ki huzamos idő óta az itteni csendőrök lovásza, elment ujév első napjának estéjén a Kovács Lázár korcsmájában tartott bálba. — Jól mulatott, sokat ivott, elázott, le akart pihenni a korcsmában levő padok egyikén, de a korcsmáros ezt nem engedte. Nem engedhette meg. Néki indult tehát részegen és kereste a csendőrlaktanyát, de biz azt oly állapotban megtalálni kissé bajos volt. Hallomásunk szerint az éjjeli örököt — kikkel találkozott — kérte, kísérenék fel a laktanyáig, — ám ezek, más lévén a dolguk (?) nem tették, — hogy, hogy nem, azt az Isten tudja, Seres Menyhárt házához vetődött a lovász és addig zörgethetett ott, míg nevezett kinyitván a konyhaajtót, fejével kezében a befelé dülő mámoros embert megtámadta, illetve fejbe ütötte. Az izmos, erős embert elborította a vér, Seres már láthatta,

*) A sülyedő társadalom. Parlament, klérus, sajtó. Írat Brennus. Ára 30 kr. Singer és Wolfner bizománya.

hogy nem rabló avagy tolvaj, ki magát sem védi, annál kevésbé van támadó szándéka, de csak vágta a fejszével a lovászt addig, míg az össze nem rogyott. Borzad az ember leírni azon sérüléseket, melyeket a szegény emberen ejtett Seres, kit elfogtak, Szentesre kísérték, (Csütörtökön szabadlára is helyezett. Szedő.) hol a vizsgálat folyik, — a lovászt a közházhoz vitték, onnan Orosz János lakására szállították, hol élet-halál küzdelemben fekszik. A vizsgálat ki fogja deríteni, mi indította Serest a megmagyarázhatlan vérengzésre, mert az éjjeli álmában lett megháborítása nem ok arra, hogy így összeszabdalon egy önkívüli állapotban volt egyént. A lovász nem tudja, hogy került Seres lakása elé, ő egyáltalán alig emlékezik valamire, csak most érzi sajnosan, súlyosan, a sok szenvedést.

— **A tiszai följáró.** A Tiszagátón átvezető út karfákkal látatott el. Az intézkedés szükséges, célszerű volt, csak hogy gyenge alkotmány az egész. Lehet, hogy csak ideiglenes jellegű, és később fogják a karfákat, oszlopokat olyakkal kicserélni, melyek képesek lesznek veszély esetén nagyobb szerű rohamnak is ellentállani. (Csak fele látatott el korlátokkal, a másik felére lukak ásattak és így veszélyesebb az ut mint eddig volt. Szedő.)

— **Bál.** A szentesi jótékony nőegylet javára 1889. évi január hó 19-én a nagyvenlégli termeiben zártkörű táncvigalom lesz. A rendező bizottság következőleg alakult meg: Dr. Bartha Kálmán, Bodor Ferenc, Dr. Cicarricis Lajos, Dr. Filó Tihamér, Gál Jenő, Herczeg József, Jurenák Béla, Dr. Kardos Albert, Kristó Nagy Antal, Dr. Mikecz Ödön, Nyíry Gyula, Nigri-nyi Zoltán, Dr. Perczel János, Szépe Kálmán, Szathmáry Ernő, Szénássy Ferenc, Stammer János, Stammer László, Zsoldos Ferenc, Nyári László, nőegyl. titkár. Dósa Béla, nőegyl. pénztáros. Belépti díj: személyenként 1 frt 50 kr. Család-jegy 4 frt. — Kezdet 8 órakor. — Jegyek előre válthatók: Bányai József, Szépe Kálmán és Wellisch Vilmos urak kereskedéseikben. — Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A hadsereg felszerelése és a kisipar.** A közös hadsereg számára 1891. január hó 1-től fogva szükséglenő borból gyártott ruházati és felszerelési tárgyak szállítására a közös hadügyminiszter már kiírta a pályázatot, a mely kilátásba helyezi a kisiparosoknak a szállításban való terjedelmesebb részvételét. A szállítás olyképp tervezetik, hogy négy társulat alakíttatnék, a melyek mind egyike egy-egy felszerelési körzet szükségleteit tartoznák szállítani; e négy körzet központjai a budapesti, brünni, gráci és kaiserebersdorfi ruharaktárak, a melyek közül az első kettőnek szükséglete egyenként 600,000 forint, a másik kettő egyenként 400,000 forint értéket képvisel. A szükséglet bizonyos mennyiségének a kisipar utján való beszerzése vagy egy történik, hogy a társulatok szerződésileg köteleztetnek szállítmányuk negyed részét a kisipar által beszerezni, vagy pedig minden felszerelési körzet részére szükséglenő szállítmány negyed része a hadi társulatoknak vagy iparüző egyesületeknek adatik át, a melyek egyetemleges kezesség mellett ilyféle szállítmányra vállalkoznak, feltéve, hogy az elfogadott köteletség betartására nézve minden megkívántató biztosíték nyújtva van. A pályázati ajánlatok legkésőbb 1889. márc. 1-ig a közös hadügyminiszteriumnál nyújtandók be.

— **Bálak.** A bálak időnye megérkezett, közel s távolban mindenütt készülnek a bálakra, csak nálunk nincs annyi összetartás, hogy egy jótékony célu táncvigalmat (kartonbál lehetne) rendezzenek. Nőegylet, kisededővő, vörös kereszt-egylet jöjjen el országotok!

— **Angolország Afrikában és Ázsiában.** Londomból jelentik: Grenfell tábornok megkapta a

badendovák seikjeinek választát ama proklamációjára, melyben Ozman Digma leveretését velök tudatta. A seikek e választásban kifejezik loyaltásukat és jóakarukat, hogy az angol kormányval egyetértve járjanak el. Mint mondják, a badendovák egyáltalán vonakodtak eleget tenni Ozman Digma felhívásának, hogy Handubban gyülekezzenek. T e h e r á n b ó l pedig következőket tudatták: A perzsa kormány közétette már jezett jegyzőket. A jegyzék 24 pontot tartalmaz s intézkedései enyhébbek, mint várták. A hajók tartózkodási idejét Ahvazban nem 24 órára, hanem a ki- és berakodásra szükséges időre korlátozzák. A gőzhajók tonnánként 7 pence illetéket, a vitorláshajók ennek felét fizetik. Ez intézkedések megsértését nagy pénzbírságokkal és a hajózási engedély két évre való elvonásával sújtják.

— **A orosz csapatok állapotáról** nem nyilatkozik kedvezően a Levante Herald. A Lengyelországban elhelyezett csapatok csak ugy nélkülöznek és szenvednek most is, mint tavaly. Az élelmezés nagyon hiányos. Az újabb emelt erősségek megbízhatatlanoknak, sőt egyes esetekben teljesen használhatatlanoknak bizonyultak.

— **Házasságtörési dráma Párisban.** Egy Soudieux nevű párisi rendőrbiztos észrevette, hogy neje egyik kartársát, Adelinét boldogítja szerelmével. Hogy gyanuját bebizonyítva lássa, ama közönséges fogáshoz nyult, hogy távozott hazulról s nem tért vissza éjjél előtt. A nő felhasználta az alkalmat s elment mulatni kedvességével. A Gaité-színház kávéházába ment a pár s a férj csakhamar követte őket. A kávéházban egyenesen vetélytársára rohant s forgópisztolyával háromszor rálőtt. Két golyó találta Adelinét, aki szörnyet halt. Az asszony emennekült. Soudieux a véres tett elkövetése után nyugodtan leült egy asztalhoz és így szólt: „Meg vagyok boszulva; most már hívhatjátok a rendőrt.“ És nyugodtan követte a vizsgálóbíróhoz a rendőrt, akit a megijedt vendégek az utcáról behívtak.

— **Ritka eset.** Néhány éve már, hogy eladogatták az állami földeket. Most azonban épp az ellenkező történt: az államkincstár vásárolt egy nagy birtokot. A színevéri erdőuradalmat, mely 44,000 katasztrális hold kiterjedésű, amiből 26,000 hold fenyves, a többi bükkös és kis részben havasi legelő meg rét. Az eladó a magyar-német erdőiparegylet, melynek fő részvényese egy német bank. Az állam 850,000 frtot adott a birtokért, de a regale-megváltás különben is 75,000 frtba került volna. Mondják, hogy az állam nagyon jó vásárt csinált; fontos közgazdasági érdekét ért el, s a mellett nagyon olcsón kapta a birtokot, melynek értékét fakeskedő-körökben többre becsülik.

— **Tűzveszélyes templom.** Mint Bécsből írják, Schmidt építész jelentést tett a herceg-érsekségi kormányzóságnak a Sz. István-templom megvizsgálására kiküldött bizottság működéséről, melyben tudatja, hogy a tűzveszélyes fafödélzet jelen állapotában veszélyes a templomra és a környékre nézve, minél fogva sürgősen ajánlja ő s a bizottság a farészeknek vassal való helyettesítését.

— **Császári lakodalmak Khinában.** Nagy öröm leszen nemsokára Khinában, a mennyei birodalomban, mert a „fényes arcu“ császár lakodalmat ül. A khinai császár, kit alattvalói az ég fiának tisztelnek, nem maga választotta menyasszonyát: anyja az özvegy császárné mentette fel a háztűznézés gondja alól, kiválasztván fiának jegyesül Ye-ki-ua-lat, tizenhárom éves unokahugát. Az asztrologok a khinai naptárban febr. 23-át találták a legszerencsésebb napnak, s így erre a napra tűzték az egybekelést. A császári vőlegény, Kuangfu 1875. óta ura a két-száznyolcvan millió khinainak.

— **A szerb válság.** A nagy szkupstina ülésén 494 szavazattal 73 ellenében elfogadta az

új alkotmányról szóló javaslatot. Az ülés lefolyása rendkívül loyális volt.

— **Egy híres tanár halála.** Wagner János nyugalmazott egyetemi tanár, hirneves orvosi kapacitás márc. 2-án Budapesten meghalt.

— **Pályázat.** A községünkben s megyénkben is elterjedt s közkedveltségnek örvendő „Képes Családi Lapok“ betöltvén pályafutásának első évtizedét a második évtizedet, vagyis a tizenegyedik évfolyamot (1889. január 1-én) egy irodalmi pályázattal véli a legméltóbban megkezdni. Kívántatik először egy humoreszk (beszélyke, rajz vagy tárcsikk). Tárnya az életről legyen merítve. Díj: 50 frank aranyban. Másodszor egy költemény, váltaja szabadon választható. Díj: egy darab 20 frankos arany. Beküldési határidő: 1889. évi február hó 17. A pályázat eredménye a „Képes Családi Lapok“-ban s az ország összes nagy a hirlapjaiban közzé fog tétetni s ugyanakkor szolgáltatnak ki a pályadíjak is. A pályaművek jellegű levélke kíséretében a „Képes Családi Lapok“ szerkesztőségéhez Budapesten, nagy koroná-utca 20. szám küldendők. Reméljük, hogy az irodalomnak községünkben és megyénkben lakó munkásai közül is sokan vesznek részt a nemes versenyben.

Közgazdaság.

Országos vásárunk volna, mert ez bizony egy jó nagy heti vásárnál nem nagyobb — a jószágárak lehetségesek voltak, valószínűleg az okon mert kevés volt a felhajtás, aránylag sok a vevő.

Időjárásunk zord, a jövő termésre rossz behatású.

A budapesti értéktőzsdéről.

— A „Magyar Mercur“ heti tudósítása. —

Egészen másképp végződik az év, mint ahogy kezdődött. Nagyobb ellentétet képzelné is alig lehet. Az év elején szomorú kilátások voltak a jövőre nézve, most pedig oly hausse-szal záródik, hogy ennél többet még a legvére-mesebbek sem mertek volna kívánni. Vajjon meddig fog ez a hausse tartani? Azt ma nem lehet megmondani, de a kilátások olyanok, hogy a kedvező hangulat tartós lesz. A haute finance érdeke ugy kívánja azt, mert a konverzió végrehajtásának küszöbén állunk. De különben ugy a politikai, mint a pénzügyi helyzet is elég kedvező ahhoz, hogy az emelkedésnek a jogosultságot megadja.

Járadékok és befektetési értékek a mondottak következtében, valamint a januári szelvényekből befolyó milliók folytán igen szilárdak.

Bankrészvénnyek közül a járadék piac és a Rothschild-hitelintézeti csoport között fennálló viszony következtében leginkább a két hitelrészvényben volt jelentékeny az áremelkedés.

Közlekedési vállalatok részvényei közül még mindig a magyar garantizált és az államosított vasutak értékei részesülnek nagyobb figyelemben és ismert okokból ezek még mindig nagyon szilárdak és emelkedők.

Sorsjegyek valamivel olcsóbbodtak a legutóbbi jelentésünk óta, csak egyes kis sorsjegyek emelkedtek valamivel.

Valuták és váltók jelentékenyen csökkentek.

A Magyar Mercur előfizetési ára félévre csak 1 frt.

Irodalom.

Az összes miniszterek és államtitkárok irtak a Magyar Salon januári füzetében. Minden államférfi elismeri az iro-

dalom és művészet nagy fontosságát nemzetek fejlődésében és a Magyar Salon teljesíti ezt a kulturális missiót. Olyan folyóirat, mint a Magyar Salon, a legműveltebb nemzetek irodalmában is számot tesz, nálunk pedig a magyar szellem óriási emelkedésének fényes bizonyítékát képezi. A Magyar Salon öt évi fenállása óta központja legelőkelőbb írónknak, művészeinknek és a magyar társadalom, a politika, a tudomány, de sőt a legmagasabb körök kiváló egyéniségeinek neveivel találkozunk hasábjain. Nem csoda tehát, ha a „Magyar Salon“ a legelterjedtebb képes folyóirat hazánkban, mit feltűnő gazdag tartalma és ritka szép kiállításával mellett, rendkívüli olcsóságának köszönhet. Az új évfolyamban közölni fog Jókaitól tizenkét új elbeszélést, vagyis minden füzetben a kiváló írónak egy teljesen befejezett művét, továbbá legjobb írónktól tiz új eredeti regényt, nagyszámú költeményeket. Ara negyedévre 1 frt 75 kr.

A Magyar Salon-nak október óta megjelenő társlapja a művelt hölgyek részére a „Divatsalon“ mely ragyogó színes képeivel és meglepő pazar kiállításával felülmul minden hasonló divatlapot. Ara félévre 3 frt, a Magyar Salon-nal együtt megrendelve: félévre 2 frt 50 kr. előfizetési pénzek Budapest, dohány-utca 12-ik szám alá küldendők.

„Hüvelyk Matyi“ cím alatt Szegeden Bánfalvi Lajos kiadótulajdonos élelaptop indított meg. A mutatványszám sikerült, ugy beltartalma, mint kiállítás tekintetében megüti a mértéket. Ha igaz, mit előfizetési fölhívásában mond „Hüvelyk Matyi“ a felelős szerkesztő, hogy lapja: „egymillió teljesen befizetett élelappal alakult meg“, — akkor bátran lehet az olcsó lapra előfizetni és pedig évnegyedenként 1 frt 25 krt.

„Kerékpársport“ címmel az év elején J. Kaszás István havonként kétszer megjelenő szaklapot indított meg Budapesten. A lap tulajdonosa és szerkesztője: Kaszás ugy látszik a beküldött mutatvány szám után ítélve, időt, fáradságot nem kimél e hézagot pótló vállalat létesítésére, ajánlatossá tételére. Ajánljuk a sport kedvelők figyelmébe. Előfizetési ára évnegyedenként 1 frt 50 kr., mely postalapnyival Budapestre VI. ker. Rózsa-utca 8 sz. a. küldendő.

A „Képes Családi Lapok“ új évi száma, azon alkalomból, hogy pályafutásának tizedik évét betöltötte s a második tizedbe lépett: valóságos jubilaris szám. Rendkívül érdekes tartalmát koszorus regényírónk Jókai Mór arcképe s egy gyönyörű autographált mondata, — Tolnay Lajos arcképe s Dr. Murányi Armin urhoz, a „Képes Családi Lapok“ kiadó-tulajdonosához intézett irodalmi becsesel bíró levele, — Rudnyánszky Gyalának „Tíz év“ című költőleg gazdag s ihletteljes költeménye, — Beniczky-Rajza Lenkének arcképe és „Jávor Mártha“, című érdekes elbeszélése, — Mikszáth Kálmán arcképe és „Csejte vár és asszonya“ című kedves kis története, — Brankovics Györgynek a „Képes Családi Lapok“ szerkesztőjének arcképe és „Hazafia“ című szomorujátékának zamatos nyelven s költői ihlettel irt előjátéka, — Dr. Murányi Árminnak arcképe és „Mind a kettő halott“ című csinos beszélykéje, — a „Képes Családi Lapok“ érdekes adatokban gazdag története, — továbbá az első kiadónak Méhner Vilmosnak és az első szerkesztőnek Kuliffay Edének az arcképe — képezik. „Hölgyek Lapja“ című melléklete három csinos divatképet s a családanyákat, gazdasszonyokat érdeklő cikkeket, — regénymelléklete Brankovics Györgynek „A pénz“ című regényéből első közleményt tartalmaz. Egyszóval a „Képes Családi Lapok“ tiz éves multjához méltóan kezdi meg tizenegyedik évfolyamát s mi csak kellemes irodalmi kötelességünknek teszünk akkor eleget: amidőn a „Képes Családi Lapok“-at a művelt magyar családok pártfogásába ajánljuk. Hogy a „Képes Családi Lapok“ a művelt olvasó közönség igényeinek a jövőben is meg fog minden tekintetben felelni: arra nézve elég kezességet nyújt szerkesztője Brankovics György, aki mint író és publicista széles e hazában ismeretes, akiről Jókai is ugy nyilatkozott Rudolf trónörökös ő fensége előtt, hogy: jeles író, és a kiadótulajdonos: Dr. Murányi Armin, aki a lap érdekében minden áldozatra kész. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési összegek a lap kiadóhivatalába (Budapest, nagykorona-utca 20.) küldendők.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé délelőtt 10 óra 24 percek, délután 7 óra 11 percek.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 óraker, délután 3 óraker: omnibus-vonat reggel 6 óraker.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat, déli 12 óraker, éjjel 12 óraker, omnibus-vonat délután 6 óraker.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 38 perc reggel, 11 óra 15 percek d. u.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 26 perc éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 16 perc d. e. 4 óra 30 perc d. u.

Felelős szerkesztők:
KELLER LAJOS és SZOBOTKA GUSZTÁV
Kiadótulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja

„Képes Családi Lapok“

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kiténő jó hatású hajnövesztő kenőcsét oly sokan dicserik és annak sikeréről oly sokat hallottam, hogy kérek részemre utánvétellel egy 3 frtos köcsöggel küldeni.

Condiano Sándor, ezredes, ő Felsége a romániai király szárnysegéde. Bukarest.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Van szerencsém megkeresni a kiténő jó hatású hajnövesztő kenőcséből egy tégelylyel a 1 frt és egy tégelylyel a 2 frt utánvétellel küldeni. Tisztelettel gr. Starhenberg Guido Köpösdön.

T. Csillag Anna kisasszony. Sziveskedjen nekem postafordultával az ön kiténő hajnövesztő kenőcséből egy 2 frtos köcsöggel küldeni. **Ludvig Ritter v. Liebig** Reichenberg.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Tisztelettel megkeresem, nekem a kiténő hatású hajnövesztő kenőcséből két darab 2 frtos tégelylyel utánvétellel küldeni. **Ifj. gróf Eszterházy Imre,** Bakony-Szt.-László.

T. Csillag Anna kisasszony. Legyen szives kiténő hajnövesztő kenőcséből egy köcsöggel a 2 frt utánvétellel küldeni. **Ógr. Pallavicini Ad.** Abauj-Szemeré.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. A mellékelt 2 frtért kérek az ön kiténő, felülmúlhatatlan haj- és bajsznövesztő kenőcséből postafordultával küldeni. Tisztelettel **báró Vatzdorf, Váth (Vasm.)**

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Sziveskedjen az ön híres s kiténő haj- és szakálnövesztő kenőcséből még egy 3 frtos tégelylyel mihamarabb küldeni. **Dr. Alex. Freih. v. Neupauer** Graz, Hofgasse.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Az ön kiténő hajnövesztő kenőcséből kérek egy 2 frtos köcsöggel utánvétellel küldeni. **Wurmband Anna grnő** Bickfeld.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. A kiténő kenőcséből kérek egy 2 frtos köcsöggel. **Gróf Gonrey Félix** Bécs.

Igen tiszteit Csillag Anna kisasszony Budapest. Kiténő hajnövesztő kenőcséből kérek két köcsöggel küldeni. Tisztelettel **Ludvika Schvenk v. Reindorfk.** k. Hauptmannsgattin. Prag.

Mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap eddig is megbecsülhetetlen szolgálatakat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai: a legjelesebb magyar írók tollából erednek s a külföldi irodalomból csak a színingaranyat mutatják be az olvasó közönségnek. A gondos, élénk szerkesztés, az izlés és diszes kiállítás, az eszme és az érzelem-nemesítő tartalom, a jó izlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek szellemi kincsese avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok“

előfizetési ára

„Hölgyek Lapja“

című divatmelléklettel és a külön könyvvé beköthető regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Előfizetések legcélszerűbben postautalványon küldendők.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld és előfizetések a hó bármely napjától elfogad a

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

kiadóhivatala

Budapesten, V., Nagy-korona utca 20 szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegít egy teljes erős szakálnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 2 frt. Postával küldés naponkint a pénz előleges beküldése vagy posta-utánvétel mellett az egész világba.

Csillag és Tsa
Budapest,
Király-ut 26.

T. csillag Anna kisasszony Budapest. Ö fensége Carolat hercegnő kérése kiténő hatású kenőcséből 4 köcsöggel, cím. **Prinzes. Carolat** Góthen

Csillag Anna kisasszony Budapest. kérek egy köcsöggel az ön kiténőnek olismert hajnövesztő kenőcséből. Tisztelettel **Anna Edle v. Lichnegel** Wien, Stuckgasse.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kérek részemre a kiténő jó hatású kenőcséből ide postafordultával 3 köcsöggel küldeni. **Baronin von Pistor,** Hotel Grafen Meren.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kérek az ön kiténő hajnövesztő kenőcséből egy köcsöggel. **Besohorner Frigyes,** hadnagy a 47-ik gyalogezredbe

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. A különös kiténő hatású hajnövesztő kenőcséből kérek utánvétellel mellett egy 2 frtos köcsöggel. Tisztelettel **Juszt J** Oberlehrer. Dekán.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kiténő hatású kenőcsét oly sokan dicserik, ezért kérek én is egy 3 frtos köcsöggel. **Seima (von Preusz)** Meran Züdtirol.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kérek az igen jó hatású kenőcséből még 4 tégelylyel küldeni. Tisztelettel **Wondrak Ludvig,** háztulajdonos, Bécs mellett Mauer.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Levelem vételénél kérek azonnal az ön híres hajnövesztő kenőcséből 3 nagyobb köcsöggel küldeni. Tisztelettel **Losatella grófnő,** Gailpitz, Mähren.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Sziveskedjen nekem jó hatású kenőcséből 3 köcsöggel küldeni. Tisztelettel **Jakob Girardy v Ebenstein,** Trient, Tirol.

T. Csillag Anna kisasszony Budapest. Kérek a már küldött jó hatású kenőcséből még 4 köcsöggel. **Tomakovics Zsigmond,** cs. kir. hadbiztos, Ruma.